

**НАРЕДБА ЗА МЕТОДИКИТЕ ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА
НАЦИОНАЛНИТЕ ИНДИКАТИВНИ ЦЕЛИ, РЕДА ЗА
РАЗПРЕДЕЛЯНЕ НА ТЕЗИ ЦЕЛИ КАТО ИНДИВИДУАЛНИ
ЦЕЛИ ЗА ЕНЕРГИЙНИ СПЕСТЯВАНИЯ МЕЖДУ ЛИЦАТА ПО
ЧЛ. 10, АЛ. 1 ОТ ЗАКОНА ЗА ЕНЕРГИЙНАТА ЕФЕКТИВНОСТ,
ДОПУСТИМИТЕ МЕРКИ ПО ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ,
МЕТОДИКИТЕ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ И НАЧИНИТЕ ЗА
ПОТВЪРЖДАВАНЕ НА ЕНЕРГИЙНИТЕ СПЕСТЯВАНИЯ**

В сила от 10.04.2009 г.

Обн. ДВ. бр.27 от 10 Април 2009г.

**Глава първа.
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ**

Чл. 1. С наредбата се определят:

1. методиките за определяне на националните индикативни цели;
2. редът и правилата за разпределяне на националната индикативна цел като индивидуални цели за енергийни спестявания между лицата по чл. 10, ал. 1 от Закона за енергийната ефективност (ЗЕЕ);
3. допустимите мерки за повишаване на енергийната ефективност;
4. методиките за оценяване на енергийните спестявания;
5. начините за потвърждаване на енергийните спестявания;
6. формата, условията и редът за издаване на удостоверения за енергийни спестявания.

Чл. 2. (1) Целите за енергийни спестявания са: национална индикативна цел, междинни индикативни цели и индивидуални цели за енергийни спестявания.

(2) Националната и междинните индикативни цели за енергийни спестявания се разпределят като индивидуални цели за енергийни спестявания между задължените лица.

Чл. 3. Задължени лица са:

1. търговците с енергия;
2. крайните потребители на енергия, в т. ч.:
 - а) собствениците на сгради по чл. 19 ЗЕЕ;
 - б) собствениците на промишлени системи по чл. 33, ал. 2 ЗЕЕ.

Чл. 4. (1) Задължените лица по чл. 3, т. 1 са търговците с енергия, които отговарят на някое/някои от следните условия:

1. продават енергия на крайните потребители на енергия повече от еквивалента

на 75 GWh (6.45 ktOE) годишно за предходната календарна година, в т. ч.:

а) търговци с електрическа енергия, които продават електрическа енергия на крайни потребители на енергия повече от 75 GWh годишно;

б) топлопреносни предприятия, които продават топлинна енергия на крайни потребители на енергия повече от 75 GWh годишно;

в) търговци с природен газ, които продават на крайни потребители на енергия повече от 8 млн. нормални кубически метра годишно;

г) търговци с течни горива, които продават на крайни потребители на енергия повече от 6,5 хил. тона течни горива годишно;

д) търговци с твърди горива, които продават на крайни потребители на енергия повече от 13 хил. тона твърди горива годишно;

2. чийто персонал за предходната година наброява повече от 10 души независимо от количеството търгувана енергия;

3. които имат годишен оборот и/или годишен баланс за предходната година, надвишаващ 4 млн. лв., независимо от количеството търгувана енергия.

(2) Задължените лица по чл. 3, т. 2, буква "а" са собствениците на сгради с разгънатата застроена площ (РЗП) над 1000 кв. м.

(3) Собствениците на части от сгради с обща РЗП над 1000 кв. м не са задължени лица по чл. 3, т. 2, буква "а", тъй като не могат самостоятелно да реализират мерки за повишаване на енергийната ефективност, които да доведат до оптимално подобряване на енергийните характеристики на цялата сграда.

(4) Задължените лица по чл. 3, т. 2, буква "б" са собствениците на промишлени системи с годишно потребление на енергия над 3000 MWh (258 toe).

Чл. 5. За целите на определянето и контрола на изпълнението на националната индикативна, междинните индикативни и индивидуалните цели за енергийни спестявания лицата по чл. 3 са длъжни до 31 март всяка година да предоставят в Агенцията по енергийна ефективност (АЕЕ) информация при условията и по реда на наредбата по чл. 42 ЗЕЕ.

Глава втора.

МЕТОДИКИ ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА НАЦИОНАЛНАТА И МЕЖДИННИТЕ ИНДИКАТИВНИ ЦЕЛИ

Чл. 6. (1) Националната индикативна цел за енергийни спестявания се определя като процент от базовата стойност на крайното енергийно потребление (КЕП).

(2) Стойностите на националната индикативна цел и междинните индикативни цели се изразяват в абсолютни единици - в GWh или в ktOE.

(3) При определяне на националната индикативна цел от общото КЕП се изключва потреблението на енергия от:

1. обекти на въоръжените сили, ако включването им противоречи на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България или на друг специален закон;

2. инсталациите за категориите промишлени дейности по чл. 131в от Закона за опазване на околната среда;

3. транспортните средства за въздушен и за воден транспорт.

(4) В случаите, когато енергийното потребление на инсталация по ал. 3, т. 2 не може да бъде изключено от потреблението на промишлената система, в която тя се намира, за определянето на КЕП по ал. 3 се използва общото енергийно потребление на съответната промишлена система.

(5) При изчисляване стойностите на КЕП по ал. 3 се използват данни за общото КЕП, посочени в официално публикуваните национални енергийни баланси.

(6) Стойността на КЕП по ал. 3 се определя по методиката съгласно приложение № 1.

Чл. 7. (1) Базовата стойност на КЕП е средноаритметичната стойност на КЕП по чл. 6, ал. 3 за последните 5 години, за които съществуват статистически данни.

(2) Националната и междинните индикативни цели за енергийни спестявания се изчисляват съгласно приложение № 2.

Чл. 8. (1) Стойността на националната индикативна цел за енергийни спестявания се определя в Националната стратегия по енергийна ефективност въз основа на:

1. препоръчаните минимални стойности в актове на Европейския съюз (ЕС);

2. анализ на общото икономическо развитие на страната през планирания период, наблюдаваните тенденции и промени в структурата на икономическите сектори и общото КЕП, сроковете на въвеждане на нормативните актове на ЕС в областта на енергийната ефективност, очакваното повишаване на ефективността на технологиите, възможностите за привличане на допълнителни финансови ресурси и др.

(2) Определянето на националната индикативна цел за енергийни спестявания се извършва при спазване на следните изисквания:

1. индексът на нарастване на общото КЕП като резултат от реализираното спестяване на енергия през съответния период не трябва да надвишава индекса на нарастване на brutния вътрешен продукт (БВП);

2. индексът на нарастване на първичното енергийно потребление като резултат от реализираното спестяване на енергия при крайните потребители на енергия през съответния период не трябва да надвишава индекса на нарастване на общото КЕП.

(3) Стойността на националната индикативна цел за енергийни спестявания се определя в началото на планирания период и не зависи от бъдещите промени в БВП и/или в енергийното потребление.

Чл. 9. (1) Междинните индикативни цели за енергийни спестявания са прогнозни и се определят за бъдещи периоди не по-дълги от 3 години.

(2) Стойностите на междинните индикативни цели за енергийни спестявания се определят въз основа на:

1. стойността на националната индикативна цел за енергийни спестявания;

2. периода, в който трябва да бъдат изпълнени;

3. специфични за прогнозирания период фактори като въвеждане на допълнителни финансови стимули, очаквано преструктуриране на икономиката, промяна на механизмите на образуване и регулиране на цените на енергията и други.

Чл. 10. (1) Изпълнението на националната и междинните индикативни цели за енергийни спестявания се отчита в съответствие с методите за измерване и изчисляване на енергийни спестявания при спазване на изискванията за нормализиране на енергийните спестявания и за избягване на двойното отчитане съгласно приложение № 3.

(2) За оценяване на текущия и крайния размер на енергийните спестявания при отчитане изпълнението на националната и на междинните индикативни цели за енергийни спестявания се използва методът "от долу на горе" или комбинация от метода "от долу на горе" и метода "от горе на долу".

(3) При използването на комбинацията от двата метода по метода "от долу на горе" трябва да е доказано не по-малко от 30 на сто от общото енергийно спестяване.

(4) Изпълнението на междинните индикативни цели за енергийни спестявания е основен показател при оценката на ефекта от изпълнението на националните планове за действие по енергийна ефективност.

Глава трета.

РЕД И ПРАВИЛА ЗА РАЗПРЕДЕЛЯНЕ НА НАЦИОНАЛНАТА И МЕЖДИННИТЕ ИНДИКАТИВНИ ЦЕЛИ КАТО ИНДИВИДУАЛНИ ЦЕЛИ ЗА ЕНЕРГИЙНИ СПЕСТЯВАНИЯ

Чл. 11. (1) Определянето на индивидуалните цели за енергийни спестявания се извършва въз основа на енергийното потребление през последната календарна година, за която има официални статистически данни.

(2) При определянето на размера на индивидуалните цели се използват и данни за специфичните за съответния обект възможности за енергийни спестявания.

Чл. 12. (1) За определянето на индивидуалните цели за енергийни спестявания на търговците с енергия националната и междинните индикативни цели за енергийни спестявания се разпределят по видове енергия пропорционално на дяловете на продадените видове енергия в общото КЕП през последната календарна година, за която съществуват официални статистически данни.

(2) Сумата от индикативните цели по видове енергии, изразена като количество спестена енергия, е равна на националната индикативна цел за спестяване на енергия за съответния период.

(3) В съответствие с приоритетите, приети с Националната стратегия по енергийна ефективност и/или с националните планове за действие по енергийна ефективност, индикативните цели за някои видове енергия могат да бъдат завишени за сметка на останалите при спазване изискването на ал. 2.

(4) В случаите по ал. 3 индикативните цели за някои видове енергия не могат да надвишават повече от два пъти стойностите, определени по реда на ал. 1.

Чл. 13. (1) Определянето на индивидуалните цели за енергийни спестявания на търговците с енергия по чл. 3, т. 1 се извършва чрез разпределяне на националната и междинните индикативни цели за енергийни спестявания за съответния вид енергия

пропорционално на продаваните от тях количества енергия на крайните потребители.

(2) Размерът на индивидуалната цел за енергийни спестявания, изразен като дял от продаваното количество енергия от съответния търговец с енергия, не може да надвишава удвоения размер на националната индикативна цел и на междинната индикативна цел, изразена в проценти (%).

Чл. 14. (1) За определянето на индивидуалните цели за енергийни спестявания на крайните потребители на енергия по чл. 3, т. 2 националната и междинните индикативни цели за енергийни спестявания се разпределят като индикативни цели по сектори, включени в структурата на общото КЕП, на базата на техните дялове в него през последната календарна година, за която съществуват официални статистически данни.

(2) Сумата от индикативните цели по сектори, изразена като количество спестена енергия, е равна на индикативните цели за спестяване на енергия за съответния период.

(3) В съответствие с приоритетите, приети с Националната стратегия за енергийна ефективност и/или с националните планове за действие по енергийна ефективност, индикативните цели за някои сектори могат да бъдат завишени за сметка на останалите при спазване на изискването по ал. 2.

(4) В случаите по ал. 3 индикативните цели за някои сектори не могат да надвишават повече от два пъти стойностите, определени по реда на ал. 1.

Чл. 15. (1) Определянето на индивидуалните цели за енергийни спестявания на собствениците на сгради по чл. 3, т. 2, буква "а" се извършва чрез разпределяне на националната и междинните индикативни цели за енергийни спестявания в сектор "Услуги".

(2) За собствениците на сгради, на които няма извършено обследване за енергийна ефективност и липсват данни за енергийното им потребление, индивидуалната цел за енергийни спестявания се определя като произведение на:

1. половината от размера на индикативната цел за енергийни спестявания в сектор "Услуги", изразен в абсолютни единици;

2. отношението на РЗП на съответната сграда към сумата на РЗП на всички сгради - собствено на задължени лица в сектор "Услуги".

(3) За собствениците на сгради, на които няма извършено обследване за енергийна ефективност, но има данни за енергийното им потребление, индивидуалната цел за енергийни спестявания се определя като произведение на:

1. размера на индикативната цел за енергийни спестявания, изразен в %;

2. енергийното потребление в съответната сграда.

(4) За собствениците на сгради, на които има извършено обследване за енергийна ефективност, размерът на индивидуалната цел за енергийни спестявания се определя като половината от потенциала за енергийни спестявания, отразен в доклада от обследването.

Чл. 16. (1) Определянето на индивидуалните цели за енергийни спестявания на собствениците на промишлени системи по чл. 3, т. 2, буква "б" се извършва чрез

разпределяне на националната и междинните индикативни цели за енергийни спестявания в секторите, в които съответните задължени лица са класифицирани, съобразно националните енергийни баланси.

(2) За собствениците на промишлени системи, на които няма извършено обследване за енергийна ефективност, индивидуалната цел за енергийни спестявания се определя като произведение на:

1. половината от размера на индикативната цел за енергийни спестявания в съответния сектор;

2. отношението на енергийното потребление на съответната промишлена система към сумата на общото енергийно потребление на всички промишлени системи - собственост на задължени лица в съответния сектор;

3. отношението на енергийната интензивност на съответното производство към средноевропейското ниво, ако такива данни са достъпни.

(3) За собствениците на промишлени системи, на които има извършено обследване за енергийна ефективност, индивидуалната цел за енергийни спестявания е равна на половината от потенциала за енергийни спестявания, отразен в доклада от обследването.

Чл. 17. (1) За изпълнение на индивидуалните цели за енергийни спестявания търговците с енергия могат:

1. да осигуряват предлагането на енергийни услуги на своите клиенти на конкурентни цени;

2. да осигуряват на своите крайни потребители на енергия извършването на обследвания за енергийна ефективност на конкурентни цени при условията на чл. 39, ал. 3 ЗЕЕ;

3. да правят целеви вноски във Фонд "Енергийна ефективност" (ФЕЕ) или в други новосъздадени или съществуващи фондове за енергийна ефективност.

(2) В случаите по ал. 1, т. 1 и 2 индивидуалната цел за енергийни спестявания на съответното задължено лице се приема за изпълнена, когато в резултат на изпълнението на дейности и мерки за повишаване на енергийната ефективност са постигнати енергийни спестявания, равни на определената индивидуална цел.

(3) В случаите по ал. 1, т. 3 размерът на вноската, която търговците с енергия трябва да направят, се определя като левовата равностойност на индивидуалната цел за енергийни спестявания по действащи цени на енергията, определени към момента на плащане на вноската.

(4) Търговците с енергия изпълняват индивидуалната си цел чрез един или чрез комбинация от начините по ал. 1.

(5) (В сила от 1 януари 2011 г.) Ако до 31 март на втората година от началото на периода, за който е определена междинната индикативна цел, търговец с енергия е изпълнил по-малко от 1/3 от определената му индивидуална цел за енергийни спестявания, той трябва да направи вноски в размер на неизпълнената част от определената му индивидуална цел за енергийни спестявания за целия междинен период във ФЕЕ или в други новосъздадени или съществуващи фондове за енергийна ефективност при условията на ал. 3 и 6 до 31 юни на същата календарна година.

(6) Търговците с енергия правят вноски във фондовете за енергийна ефективност само след сключване на договор с тях, с който се осигуряват гаранции от

страна на фондовете, че средствата от вноските ще се управляват и разходват, както следва:

1. за изпълнение на проекти, допустими за отчитане изпълнението на индивидуални индикативни цели, за инвестиционни и други проекти за развитие и повишаване на енергийната ефективност - съобразно приоритетите, заложиени в националната стратегия и в националните планове за действие по енергийна ефективност, приети от Министерския съвет;

2. за кредитиране и/или гарантиране на кредити от финансово-кредитни институции, отпуснати по проекти за енергийна ефективност;

3. при спазване принципите на прозрачност при управлението на средствата от вноските;

4. при гарантиране равнопоставеност на лицата, кандидатстващи за финансиране от фонда;

5. при осигуряване и предоставяне на информацията за изпълнените проекти по енергийна ефективност за целите на националната информационна система за енергийна ефективност - при условията и по реда на наредбата по чл. 42 ЗЕЕ.

Чл. 18. (1) Поименен списък на задължените лица по чл. 3 и стойностите на определените им индивидуални цели се включват в националните планове за действие по енергийна ефективност и се актуализират на всеки 3 години.

(2) Списъкът се изготвя от АЕЕ по образец съгласно приложение № 4.

Глава четвърта. ДОПУСТИМИ МЕРКИ ЗА ПОВИШАВАНЕ НА ЕНЕРГИЙНАТА ЕФЕКТИВНОСТ

Чл. 19. За доказване изпълнението на индивидуалните цели за енергийни спестявания се допускат всички мерки за повишаване на енергийната ефективност, чийто енергоспестяващ ефект може да бъде проверен, измерен или оценен.

Чл. 20. Допустимите мерки за повишаване на енергийната ефективност трябва да отговарят на следните изисквания:

1. да бъдат със срокове на откупуване не по-дълги от сроковете на действие на съответните мерки;

2. да водят до спестяване на първични енергийни ресурси;

3. да водят до намаляване емисиите на парникови газове;

4. да не водят до влошаване качеството на околната среда;

5. да не водят до влошаване на санитарно-хигиенните норми.

Чл. 21. Допустимите мерки за повишаване на енергийната ефективност и сроковете на действието им са съгласно приложение № 5. За мерки, за които сроковете на действие не са посочени в списъка, сроковете подлежат на доказване при условията и по реда на глава пета.

Глава пета.

МЕТОДИКИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ЕНЕРГИЙНИТЕ СПЕСТЯВАНИЯ

Чл. 22. (1) Енергийните спестявания се определят чрез оценяване и/или измерване на енергийното потребление в съответните обекти.

(2) Оценяването и/или измерването на енергийното потребление се извършва след изпълнението на мерки за повишаване на енергийната ефективност.

(3) Енергийните спестявания се представят като спестени количества: първично енергийно потребление, крайно енергийно потребление и емисии въглероден диоксид, в съответствие с изискванията на:

1. наредбата по чл. 15, ал. 3 ЗЕЕ;
2. наредбата по чл. 33, ал. 4 ЗЕЕ;
3. наредбата по чл. 32 ЗЕЕ;
4. специализирани методики, приети от Министерския съвет.

Чл. 23. Специализираните методики се изготвят от АЕЕ въз основа на:

1. стандартизирани методики, препоръчани в актове на ЕС;
2. методики, разработени и предложени от лицата по чл. 23 и 34 ЗЕЕ.

Чл. 24. При разработването на специализираните методики се спазват следните принципи:

1. принцип на универсалност, който позволява изграждането на единна база за сравнение на очакваното спестяване на енергия от различни мерки за повишаване на енергийната ефективност;

2. принцип на съвместимост, който позволява разработената методика да бъде приложима по отношение на всички еднотипни обекти;

3. принцип на функционалност, който позволява разработената методика да обхваща необходимата информация за измеримо, оценимо и проверимо доказване на резултата за енергийно спестяване.

Чл. 25. (1) Специализираните методики се използват за оценяване на количеството спестена енергия в резултат на изпълнението на отделни допустими мерки за повишаване на енергийната ефективност.

(2) Специализираните методики трябва да съдържат механизъм за разпределяне на енергийните спестявания по години за целия период на действие на съответната изпълнена мярка за повишаване на енергийната ефективност.

Чл. 26. Специализираните методики включват следните показатели:

1. енергийни показатели:
 - а) общ и специфичен разход на енергия преди и след изпълнението на мярката;
 - б) постигнати енергийни спестявания по видове енергия спрямо нормализираното ниво на енергийно потребление за цялото време на действие на мярката;
 - в) отклонения от определените по букви "а" и "б" стойности;

2. екологични показатели:
 - а) постигнато спестяване на въглероден диоксид по видове енергия;
 - б) отклонение от определените в буква "а" стойности;
3. финансови показатели:
 - а) паричната равностойност на постигнатите енергийни спестявания по видове енергия за цялото време на действието на мярката;
 - б) срок на откупуване;
4. функционални показатели:
 - а) технологични условия, при които се изпълнява мярката;
 - б) климатични условия, при които се изпълнява мярката;
 - в) организационни условия, при които се изпълнява мярката.

Чл. 27. Специализираните методики се основават на:

1. измервания, които включват определянето на:
 - а) точките и периодите на измерване, видовете измервателни уреди, протоколи от измерванията;
 - б) методите на измерване, използваните техники и допълнителното оборудване;
 - в) точността и измервателните процедури, осигуряващи необходимото качество на измерванията;
 - г) формите за отчитане и документиране на резултатите;
2. инженерни изчисления и оценки, които включват определянето на:
 - а) предварителни условия и допускания;
 - б) характеристиките на обекта и вида на мерките за повишаване на енергийната ефективност, които ще бъдат оценявани;
 - в) климатичните данни, други външни и вътрешни фактори, които ще бъдат използвани при инженерните анализи.

Чл. 28. При оценяване изпълнението на националните индикативни цели за енергийни спестявания не се вземат предвид потенциалните енергийни спестявания след определения за постигането на целите срок.

Чл. 29. (1) Събирането и обработката на данните за изпълнението на целите за енергийни спестявания се извършва съгласно приложение № 6.

(2) За целите на сравняването на енергийните спестявания и превръщането им в сравнима единица се прилагат коефициентите за превръщане съгласно приложение № 7.

Глава шеста.

НАЧИНИ ЗА ПОТВЪРЖДАВАНЕ НА ЕНЕРГИЙНИТЕ СПЕСТЯВАНИЯ. ФОРМА, УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ИЗДАВАНЕ НА УДОСТОВЕРЕНИЯ ЗА ЕНЕРГИЙНИ СПЕСТЯВАНИЯ

Чл. 30. (1) За доказване на постигнатите енергийни спестявания:

1. в обекти на крайни потребители на енергия - сгради и промишлени системи,

се извършва обследване за енергийна ефективност и/или оценка по специализираните методики по чл. 22, ал. 3, т. 4 преди и след изпълнението на мерките за повишаване на енергийната ефективност;

2. в обекти на крайни потребители на енергия - отделни съоръжения, се извършва оценка по специализираните методики по чл. 22, ал. 3, т. 4 преди и след изпълнението на мерките за повишаване на енергийната ефективност.

(2) В обхвата на втората оценка по ал. 1 могат да бъдат включени само отделни видове енергия.

(3) Резултатите от извършените оценки по специализираните методики по чл. 22, ал. 3, т. 4 се отразяват в доклад.

Чл. 31. (1) Количествените и качествените характеристики на енергийните спестявания, постигнати в резултат на изпълнението на мерки за повишаване на енергийната ефективност, се потвърждават чрез удостоверения за енергийни спестявания.

(2) Всяка изпълнена мярка за повишаване на енергийната ефективност се остойностява отделно и се отразява в удостоверението за енергийни спестявания.

Чл. 32. Удостоверенията за енергийни спестявания се използват за потвърждаване изпълнението на определените индивидуални цели на задължените лица.

Чл. 33. (1) Удостоверението за енергийни спестявания съдържа:

1. вид на задължено лице;
2. наименование на задълженото лице;
3. наименование и адрес на обекта;
4. име на собственика на обекта;
5. изпълнена мярка/изпълнени мерки за повишаване на енергийната ефективност;
6. съответстващите на мярката/мерките за повишаване на енергийната ефективност енергийни спестявания;
7. размера на вложените инвестиции за изпълнение на мярката/мерките за повишаване на енергийната ефективност и лицето, което ги е осигурило.

(2) Удостоверението се издава по образец, утвърден от изпълнителния директор на АЕЕ.

Чл. 34. Когато във финансирането и/или в изпълнението на мярка за повишаване на енергийната ефективност и на необходимите обследвания за енергийна ефективност участват едновременно задължено лице - търговец с енергия, и задължено лице - краен потребител на енергия, удостоверения се издават и на двете лица. В отделните удостоверения се посочва размерът на постигнатите енергийни спестявания в съответствие с участието и/или осигурените от съответното лице инвестиции.

Чл. 35. Не се издава удостоверение в случаите, когато докладите в резултат на

извършени обследвания за енергийна ефективност и/или оценки по специализираните методики по чл. 22, ал. 3, т. 4 не отговарят на съответните нормативни изисквания.

Чл. 36. Удостоверенията се издават срещу заплащане на такса, определена с тарифа, приета от Министерския съвет.

Чл. 37. (1) За издаване на удостоверение за енергийни спестявания задълженото лице подава в АЕЕ заявление по образец, утвърден от изпълнителния директор на АЕЕ.

(2) В случаите по чл. 34 заявления се подават от двете задължени лица.

(3) Към заявлението по ал. 1 се прилагат докладите от извършените обследвания за енергийна ефективност и/или оценките по специализираните методики.

Чл. 38. (1) Удостоверението за енергийни спестявания или мотивираният писмен отказ се издават от изпълнителния директор на АЕЕ в 14-дневен срок по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(2) Отказът за издаване на удостоверение подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Глава седма.

АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 39. За нарушаване на наредбата виновните лица се наказват по чл. 32 от Закона за административните нарушения и наказания, освен ако в ЗЕЕ не е установено друго.

Чл. 40. (1) Актовете, с които се установяват административните нарушения по наредбата, се съставят от длъжностни лица, оправомощени от изпълнителния директор на агенцията.

(2) Наказателните постановления се издават от изпълнителния директор на АЕЕ.

(3) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на наредбата:

1. "Обект" е всяка самостоятелно обособена сграда, промишлена система или отделно съоръжение, които потребяват енергия.

2. "Първично енергийно потребление" е брутно вътрешно потребление на енергия, посочено в националните енергийни баланси.

3. "Хоризонтални мерки" са мерки, които не са насочени към

определен/определени сектори и целият подобряване на координацията и взаимодействието между лица и институции, както и по-обхватно изпълнение на мерките и дейностите за повишаване на енергийната ефективност.

§ 2. С наредбата се въвеждат разпоредби на Директива 2006/32 относно ефективността при крайното потребление на енергия и осъществяване на енергийни услуги и за отмяна на Директива 93/76/ЕИО на Съвета.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 3. (1) Първият период, за който се изчислява национална индикативна цел за енергийни спестявания, е с продължителност 9 години, с начална дата 1 януари 2008 г. и с крайна дата 31 декември 2016 г.

(2) Базовата стойност на КЕП за определянето на националната и междинните индикативни цели за първия период се изчислява при условията и по реда на чл. 7, ал. 1 за периода 2001 - 2005 г. и съгласно приложение № 1.

(3) Стойността на националната индикативна цел за първия период е равна на 9 на сто от базовата стойност на КЕП по ал. 2.

§ 4. Първият междинен период, за който се изчислява междинна индикативна цел за енергийни спестявания, е с продължителност 3 години, с начална дата 1 януари 2008 г. и с крайна дата 31 декември 2010 г.

§ 5. Наредбата се приема на основание чл. 9, ал. 2 и чл. 52, ал. 3 от Закона за енергийната ефективност.

§ 6. Изпълнението на наредбата се възлага на изпълнителния директор на Агенцията по енергийна ефективност.

§ 7. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник" с изключение на чл. 17, ал. 5, който влиза в сила от 1 януари 2011 г.

Приложение № 1 към чл. 6, ал. 6

Методика за определяне на К

№ по	2001 г.			2002 г.			други
	други	електро-енергия	общо	други	електро-енергия	общо	

ред	1	2	3	4	2	3	4	2	
1.	Общо крайно енергийно потребление (КЕП)								
2.	Изключено енергийно потребление, от което:								
2.1	Обекти на въоръжените сили								
2.2	Инсталациите по чл. 131в ЗООС								
2.3	Въздушен и воден транспорт								
3.	КЕП по чл. 6 ал. 3, от което:								
3.1	Домакинства								
3.2	Услуги								
3.3	Индустрия								
3.4	Транспорт								
3.5	Селско стопанство								

Забележки:

1. Стойностите в колони 4 трябва да са равни на сумата от стойностите в колони 2 и 3 на съответния ред.
2. Стойностите в ред 2 трябва да са равни на сумата от стойностите в редове 2.1, 2.2 и 2.3 на съответните колони.
3. Стойностите в ред 3 трябва да са равни на сумите на стойностите в редове 3.1, 3.2, 3.3, 3.4 и 3.5 на съответните колони.
4. Сумата на стойностите в редове 2.2 и 3.3 трябва да е равна на стойността на енергийно потребление на индустрията в общото КЕП (общо, електроенергия, други).
5. Сумата на стойностите в редове 2.3 и 3.4 трябва да е равна на енергийното потребление на транспорта в общото КЕП (общо, електроенергия, други).

Изчисляване на стойностите на националната и междинните
индикативни цели

№ по ред	Наименование	% от базовата стойност на КЕП	ktoe	GWh
	1	2	3	4
1.	Базова стойност на КЕП	x		
2.	Национална индикативна цел за периода 2008 - 2016 г.	9		
3.	Междинна индикативна цел за периода 2008 - 2010 г.	3		
4.	Междинна индикативна цел за периода 2011 - 2013 г.			
5.	Междинна индикативна цел за периода 2014 - 2016 г.			

Забележки:

1. Базовата стойност на КЕП се изчислява като средно аритметично на стойностите в ред 3, колони 4 от приложение № 1 и се изписва в позиция: ред 1, колона 3.

2. Стойността на националната индикативна цел за периода 2008 - 2016 г. е 9 на сто от базовата стойност на КЕП и се изписва в позиция: ред 2, колона 3.

3. Стойностите на междинната индикативна цел за периода 2008 - 2010 г. е 3 на сто от базовата стойност на КЕП и се изписва в позиция: ред 3, колона 3.

4. Стойността на националната индикативна цел се определя в GWh, като стойността ѝ в ktOE се умножи с коефициент 11,6 и се изписва в позиция: ред 2, колона 4.

5. Стойностите на междинните индикативни цели се определят в GWh, като стойностите им в ktOE се умножат с коефициент 11,6 и се изписват в колона 4.

6. Сумата от стойности в редове 3, 4 и 5 трябва да е равна на съответната стойност в ред 2.

Приложение № 3 към чл. 10, ал. 1

Методи за измерване и изчисляване на енергийните спестявания

1. Общи изисквания

а) При изчисляване размера на постигнатите енергийни спестявания може да се използва хармонизиран модел, който съчетава изчисленията по метода "от горе надолу" с изчисленията по метода "от долу нагоре".

б) При разработването на хармонизирания модел на изчисление се използват официални данни от националната статистика.

А. Методи за изчисляване на енергийните спестявания

1. Метод "от горе надолу":

1.1. При този метод количеството енергийни спестявания се изчислява, като за базово ниво се използва националното ниво или съвкупността от секторни нива на енергийни спестявания.

1.2. Получените по т. 1.1 данни се коригират, като се отчитат външни фактори (акумулирани температурни разлики "ден-градуси", структурни промени, продуктово микс и др.).

1.3. Този метод не осигурява точно измерване на енергийните спестявания, тъй като не показва връзката между мерките за повишаване на енергийната ефективност и постигнатите в резултат на изпълнението им енергийни спестявания и е предназначен предимно за проследяване развитието на енергийната ефективност.

1.4. Този метод се основава на хармонизиран модел на изчисление, наречен "индикатори за енергийна ефективност" и възприет от ЕК под наименованието ODEX.

2. Метод "от долу нагоре":

2.1. При този метод се измерва количеството енергийни спестявания, получени чрез прилагането на конкретна мярка или на група от мерки за повишаване на енергийната ефективност.

2.2. Енергийните спестявания, получени в резултат на изпълнението на различни мерки, се сумират и се измерват в килограми нефтен еквивалент (kgoe) или в киловатчаса (kWh).

2.3. При този метод АЕЕ гарантира избягването на двойно отчитане на енергийните спестявания, които са резултат на комбинация от мерки или механизми за повишаване на енергийната ефективност.

2.4. Ефектите от енергийните спестявания от различни мерки за повишаване на енергийната ефективност имат различна продължителност. Хармонизираните срокове на действие на някои мерки за повишаване на енергийната ефективност за използване при изчисления по метода "от долу нагоре" са включени в списъка по приложение № 5.

Б. Нормализиране на енергийните спестявания

1. Енергийните спестявания се определят чрез измерване и/или оценка на енергийното потребление преди и след прилагане на мярката за повишаване на енергийната ефективност, като се извършва нормализиране предвид външните условия, които въздействат върху енергийното потребление.

2. За да се оценят енергийните спестявания, предизвикани само от изпълнените мерки за повишаване на енергийната ефективност, трябва да се елиминира влиянието върху енергийното потребление на следните променливи фактори:

2.1. климатични условия (като акумулирани температурни разлики "ден-градуси");

2.2. степен на обитаване;

2.3. работно време за нежилищни сгради;

2.4. натоварване на инсталираните съоръжения и структура на производството;

2.5. количество на продукция, добавена стойност, промени в БВП;

- 2.6. графици на монтаж и транспортиране;
- 2.7. връзки с другите звена;
- 2.8. други.

В. Изисквания за избягване на двойното отчитане при смесването на методите на изчисление "от горе надолу" и "от долу нагоре".

1. Някои мерки за повишаване на енергийната ефективност след тяхното изпълнение могат да имат мултиплициращ ефект, т. е. изпълнението им в други обекти автоматично продължава без участие на отговорните за това лица. Тези мерки в повечето случаи са по-рентабилни от мерките, които се изпълняват еднократно, и трябва да бъдат редовно повтаряни.

2. При оценяването на потенциала за енергийни спестявания на мерките по т. 1 се допуска включването на мултиплициращ ефект.

3. В случаите по т. 2 се извършва проверка на общия енергоспестяващ ефект, като при следваща оценка трябва да се използват коригиращи коефициенти.

4. При оценяване на хоризонтални мерки и на мерки, които обхващат едновременно няколко сектора, могат да бъдат използвани индикатори за енергийна ефективност, при условие че може да се определи как тези индикатори биха се променили без изпълнението на тези мерки в бъдеще.

5. В случаите по т. 4 трябва да се изключи двойното отчитане на енергийните спестявания, постигнати чрез програми за енергийна ефективност, енергийни услуги и други инструменти (например данъците върху енергията или въглеродния диоксид и информационните кампании). В случаите, когато не може да се избегне двойно отчитане на енергийните спестявания, се правят съответни корекции.

Приложение № 4 към чл. 18, ал. 2

Таблица 1. Поименен списък на търговците с енергия по чл. 3, т. 1 и стойностите на определените им и цели

№	Вид енергия	Национална индикативна цел по видове енергия (ktoe)	Наименование на задълженото лице	Продадена енергия			Инди енер	
				продадена енергия (годишно)	мерна единица	енергиен еквивалент (ktoe)	дял от продадената енергия (%)	
1.	Електроенергия							
2.								
...								
1.	Топлинна енергия							

2.							
...							
1.	Природен газ						
2.							
...							
1.	Течни горива						
2.							
...							
1.	Твърди горива						
2.							
...							
x	ОБЩО	-	-	-	-	-	-

Таблица 2. Поименен списък на крайните потребители на енергия по чл. 3, т. 2 и стойностите на опре
индивидуални цели

№	Вид обект	Име на собственика	Вид собственост	Наименование на обекта	РЗП (кв. м)	Потребена енергия в обекта (ктое)	Индивидуални енергий
							дъл от потребената от обекта енергия (%)
1.							
2.		Държавна					
...							
1.	Сгради над						
2.	1000 кв.м	Общинска					
...							
1.	по						
2.	чл. 19 ЗЕЕ	Частна					
...							
1.							
2.		Държавна					
...							
1.	Промислени системи						
2.	по	Общинска					
...							
1.	чл. 33 ЗЕЕ						
2.		Частна					
...							
ОБЩО							

Приложение № 5 към чл. 21

Примерен списък с допустимите мерки и сроковете на действието им

№	Мерки за повишаване на енергийната ефективност	Срок на действие (години)	
		хармонизирани срокове на действие	нехармонизирани срокове на действие
1	2	3	4
Сектор "Домакинства"			
Технически мерки			
1.	Изолация: сградна обвивка; фасадна изолация	30	
2.	Изолация: сградна обвивка: таванска/сутеренна изолация	20	
3.	Уплътняване на кухини около дограма за повишаване на въздушната плътност на сградата		5
4.	Остъкляване: остъкляване с добри изолационни качества	30	
5.	Смяна на резервоар за съхранение на топла вода: инсталиране на нов с изолация от пяна	15	
6.	Изолация на тръби за топла вода: полагане на изолиращ материал по скрити тръби за топла вода	20	
7.	Рефлектиращи радиаторни панели: изолиращ материал между радиатори и стени за рефлектиране към отопляемо помещение	18	
8.	Малки горивни котли: индивидуални, не по-мощни от 30 kW инсталирана мощност	20	
9.	Големи горивни котли: индивидуални или съсобствени, по-мощни от 30 kW инсталирана мощност	25	
10.	Контрол на отоплението: контрол с таймери, термостати и термостатични вентили		5
11.	Системи за оползотворяване на отпадна топлина: инста-		

	лиране на системи за оползотворяване и циркулиране на топлина	17	
12.	Вентили за пестене на топла вода: вентили с ограничители на дебита	15	
13.	Термопомпи (домакинства): въздух-въздух	10	
14.	Термопомпи (домакинства): отработен въздух-вода	15	
15.	Термопомпи - земно свързани	25	
16.	Ефективни охладители или стаен кондиционер: енерго-ефективни въздушни кондиционери за дома	10	
17.	Нова и/или подобрена инсталация за централно отопление	20	
18.	Затопяне на вода от слънце: слънчеви термични колектори за топла вода	20	
19.	Ефективни охладителни уреди: хладилници и фризери за бита от висок клас	15	
20.	Ефективни домакински уреди: съдомиялни, перални и центрофугиращи сушилни за бита от висок клас	12	
21.	Електронни уреди с висока енергийна ефективност: електронни продукти за бита - TV, DVD, компютри и др.		3
22.	Енергийно ефективни лампи за бита		(6000 h)
23.	Енергийно ефективни осветители и стартови системи	15	
24.	Енергийно ефективна архитектура: проектиране, оптимизиращо топлинните свойства на строителните материали, ориентиране на сградата към естествена светлина и топлинни източници, използване на естествена вентилация и др.	25	
25.	Интелигентни системи за измерване на електрическа и топлинна енергия		
26.	Малки инсталации за бита за комбинирано производство на енергия		15
27.	Фотоволтаични слънчеви панели Организационни мерки	23	
28.	Хидравлично балансиране на отоплението: оптимално		

	балансиране на битовата отоплителна система между отделните помещения	10
Поведенчески мерки		
29.	Електроспестяване: поведение, водещо до пестене на електроенергия - гасене на излишни лампи, изключване на домакински и електронни уреди	2
30.	Топлоспестяване: поведение, водещо до пестене на топлина - спиране или намаляване на излишно отопление	2
31.	Използване на информацията от интелигентни измервателни устройства, доставящи на ползвателя достатъчно информация за оптимизиране на потреблението им	2
Сектор "Услуги"		
Технически мерки		
32.	Остъкляване: остъкляване с добри изолационни качества	30
33.	Изолация на сградната обвивка: сградна обвивка; фасадна изолация	25
34.	Системи за оползотворяване на отпадна топлина: инсталирани на системи за оползотворяване и циркулиране на топлина	20
35.	Енергийно ефективна архитектура: проектиране, оптимизиращо топлинните свойства на строителните материали, ориентиране на сградата към естествена светлина и топлинни източници, използване на естествена вентилация и др.	25
36.	Термопомпи: въздух-въздух	10
37.	Термопомпи: отработен въздух-вода	15
38.	Термопомпи: земно свързани	25
39.	Енергийно ефективни охлаждащи системи за климатизация	17
40.	Енергийно ефективни вентилационни системи	15
41.	Хладилници за търговски обекти	8
42.	Енергийно ефективни офис уреди: компютри, принтери, факсове, ксерокси	3
43.	Комбинирано производство на топлина и	8

	електроенергия	
44.	Сензори за контрол на осветлението	10
45.	Енергийно ефективни осветителни системи за офиси	12
46.	Енергийно ефективни системи за обществено осветление	13
47.	Енергийно ефективни горивни котли с мощност над 30 kW	25
	Организационни мерки	
48.	Енергиен мениджмънт	2
	Сектор "Транспорт"	
	Технически мерки	
49.	Енергийно ефективни транспортни средства	(100 000 km)
50.	Гуми за леки автомобили, които имат ниско съпротивление	(50 000 km)
51.	Гуми за товарни автомобили, които имат ниско съпротивление	(100 000 km)
52.	Аеродинамични приспособления за тежкотоварни превозни средства	(500 000 km)
53.	Контрол на налягането в гумите на товарни автомобили: устройства за автоматичен контрол на налягането на гуми	(500 000 km)
54.	Горивни добавки, повишаващи КПД на двигателите	2
	Организационни мерки	
55.	Смяна на вида транспорт с друг с по-висока енергийна ефективност	2
	Поведенчески мерки	
56.	Съвременни устройства за контрол на разхода на гориво в превозните средства	2
57.	Оптимално налягане в гумите	1
58.	Екоуправление на превозните средства за намаляване разхода на гориво	2
	Сектор "Индустрия"	
	Технически мерки	
59.	Комбинирано производство на топлинна и електроенергия	8
60.	Оползотворяване на отпадна топлина	15
61.	Енергийно ефективни системи за сгъстен въздух: използване на нови енергийно ефективни компресори или повишаване	

	ефективността на съществуващите	15
62.	Енергийно ефективни електромотори и предавки за плавно изменение на оборотите	10
63.	Енергийно ефективни помпени системи в промишлените процеси Организационни мерки	15
64.	Енергиен мениджмънт и мониторинг Мерки, обхващащи няколко сектора	2
65.	Стандарти и норми, насочени към подобряване на енергийната ефективност	
66.	Схеми за обозначаване на консумираната енергия върху етикетите	
67.	Измерване, интелигентни измервателни системи, такива като индивидуалните уреди за отчитане на потреблението, които се управляват дистанционно и дават възможност за изготвяне на сметки с подробна информация	
68.	Обучение и образование, които водят до използване на енерго-ефективни технологии и/или техники	
69.	Енергийни обследвания Хоризонтални мерки	
70.	Наредби и данъци, които имат ефект върху намаляването на крайното енергийно потребление	
71.	Информационни кампании, които насърчават повишаването на енергийната ефективност и мерките за повишаване на енергийната ефективност	

Приложение № 6 към чл. 29, ал. 1

Начини за събиране и обработка на данни за оценяване на енергийните спестявания

А. Начини за събиране и обработка на данни, базирани на съществуващи документи и/или наблюдения

1. На базата на фактури, издадени от търговците с енергия:

1.1. Фактурите за измерена и заплатена енергия за представителен период се използват като основа за оценка на енергийното потребление преди въвеждането на мярка за повишаване на енергийната ефективност.

1.2. Фактурите по т. 1.1 се сравняват с фактури за измерена и заплатена енергия за определен представителен период след въвеждане на мярката за повишаване на

енергийната ефективност.

1.3. Резултатите от сравнението по т. 1.2 се сравняват с контролна група крайни енергийни потребители, която не участва в изпълнението на мярката за повишаване на енергийната ефективност.

1.4. Ако не може да се осигури сравнението по т. 1.3, резултатите по т. 1.2 трябва да се нормализират по правилата съгласно приложение № 3.

2. На базата на данни за продажби на енергия:

2.1. Енергийното спестяване при различните видове енергия (например електричество, газ, гориво за отопление) се измерва чрез сравняване на данните за продажбите от търговците с енергия, получени преди въвеждането на мярката за повишаване на енергийната ефективност, с данните от продажбите след въвеждане на мярката.

2.2. С цел нормализиране на резултата по т. 2.1 и отстраняване на външни, влияещи върху енергийното потребление фактори се извършва сравняване с контролна група крайни потребители на енергия.

3. На базата на данни за продажбите на оборудване и уреди:

3.1. Ефективността на оборудването и уредите се изчислява на базата на информация, предоставена от производителя.

3.2. Данните за продажбите на оборудването и уредите се получават от съответните търговци, които ги предлагат на пазара. Тези данни могат да бъдат коригирани в резултат на допълнителни специализирани проучвания и/или измервания.

3.3. На основата на информацията по т. 3.2 за реализираните продажби се определя общият размер на енергийните спестявания.

3.4. При този метод се правят корекции, съответстващи на промяната в режима и/или на начините на употреба на съответното оборудване или уред.

4. На базата на данни за товарите при крайното енергийно потребление:

4.1. Наблюдава се енергийното потребление на сграда или отделно съоръжение с цел установяване на стойностите му преди и след въвеждането на мярката за повишаване на енергийната ефективност.

4.2. Извършват се подробни измервания на факторите, съществено влияещи върху енергийното потребление (производствен процес, специално оборудване, отоплителни инсталации).

Б. Начини за събиране и обработка на данни, базирани на инженерна оценка

1. При тази оценка не се извършва посещение на място.

2. Тя се използва като метод за оценка на предполагаеми енергийни спестявания.

3. Изчисленията се базират върху инженерни принципи без пряко измерване на характеристиките на обекта.

4. Методът използва предположения, основани на спецификациите на оборудването, експлоатационните характеристики, графиците на изменение на състоянието в процеса на експлоатация при въведени мерки, статистически данни и др.

5. Допълнителна информация за извършване на инженерна оценка може да бъде получена и от външен експерт чрез изследване на съответния обект. На базата на този подход могат да се разработят по-сложни алгоритми/моделни симулации, които да бъдат приложени за повече обекти (например сгради, съоръжения, транспортни средства). По този начин данните, получени само по инженерна оценка, могат да бъдат допълнени или коригирани.

В. Определяне на грешка

1. Всички методи за измерване и оценка съдържат определен процент неточност.

2. Неточността се дължи на грешки от:

2.1. измервателните уреди;

2.2. използваната методика за измерване;

2.3. подбора на образците (не се наблюдават всички обекти, а само част от тях).

3. Грешките трябва да бъдат определени и посочени по общоприет в статистиката начин, като освен стойността на оценяваната/измерваната величина се обявяват грешката и отклонението (например: $A \pm 20\%$ при 90% доверителна вероятност).

Приложение № 7 към чл. 29, ал. 2

Коефициенти на превръщане

Енергиен материал	kJ	kgoe	kWh
1 кг кокс	25800	0,676	7,917
1 кг антрацитни въглища	17200 - 30700	0,411 - 0,733	4,778 - 8,528
1 кг брикети кафяви въглища	20000	0,478	5,556
1 кг черен лигнит	10500 - 21000	0,251 - 0,502	2,917 - 5,833
1 кг кафяви въглища	5600 - 10500	0,134 - 0,251	1,556 - 2,917
1 кг нефтоносен шист	8000 - 9000	0,191 - 0,215	2,222 - 2,500
1 кг торф	7800 - 13800	0,186 - 0,330	2,167 - 3,833
1 кг торфени брикети	16000 - 16800	0,382 - 0,401	4,444 - 4,667
1 кг остатъчно тежко течно гориво (тежко дизелово гориво)	40000	0,955	11,111
1 кг леко течно гориво	42300	1,010	11,750
1 кг моторно гориво (бензин)	44000	1,051	12,222
1 кг керосин	40000	0,955	11,111
1 кг втечен нефтен газ	46000	1,099	12,778
1 кг природен газ	47200	1,126	13,10
1 кг втечен природен газ	45190	1,079	12,553
1 кг дърво (25% влажност)	13800	0,330	3,833
1 кг дървени пелети/брикети	16800	0,401	4,667
1 кг отпадъци	7400 - 10700	0,177 - 0,256	2,056 - 2,972
1 MJ получена топлина	1000	0,024	0,278
1 kWh електрическа енергия	3600	0,086	1